Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0145

Финансовите дейности на Европейската инвестиционна банка – годишен доклад за 2024 г.

Резолюция на Европейския парламент от 8 юли 2025 г. относно финансовите дейности на Европейската инвестиционна банка – годишен доклад за 2024 г. (2024/2053(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид членове 2 и 3 от Договора за Европейския съюз,

– като взе предвид членове 15, 126, 174, 175 177, 208, 209, 271, 308 и 309 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и Протокол (№ 5) за устава на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) към него,

– като взе предвид членове 41, 42 и 43 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид доклада за дейността на групата на ЕИБ през 2024 г. от 30 януари 2025 г., озаглавен „Приоритети за благоденствие“,

– като взе предвид инвестиционния доклад на ЕИБ за 2024/2025 от 5 март 2025 г., озаглавен „Innovation, integration and simplification in Europe“ (Иновации, интеграция и опростяване в Европа),

– като взе предвид стратегическата пътна карта на групата на ЕИБ за периода 2024 — 2027 г. от 21 юни 2024 г.,

– като взе предвид оперативния план на групата на ЕИБ за периода 2024 — 2026 г. от 9 февруари 2024 г. и оперативния план на групата на ЕИБ за периода 2025 — 2027 г. от 30 януари 2025 г.,

– като взе предвид възложения от Г-20 преглед на рамките за капиталова адекватност на многостранните банки за развитие (преглед на РКА),

– като взе предвид Решение (ЕС) 2025/504 на Съвета от 11 март 2025 г. за изменение на Протокол № 5 за Устава на Европейската инвестиционна банка[1],

– като взе предвид решението на Съвета на директорите на ЕИБ от 21 март 2025 г.,

– като взе предвид насоките на ЕИБ за политиката на сближаване за периода 2021 — 2027 г., публикувани на 13 октомври 2021 г.,

– като взе предвид стартирането на 13 февруари 2023 г. на инициативата на ЕИБ „Европейски технологични шампиони“ (ETCI),

– като взе предвид третия годишен доклад на групата на ЕИБ относно дейностите на групата на ЕИБ в регионите, обхванати от политиката на сближаване на ЕС, публикуван на 15 юли 2024 г.,

– като взе предвид екологичните и социалните стандарти на ЕИБ от 2 февруари 2022 г.,

– като взе предвид доклада за напредъка относно пътната карта на групата на ЕИБ в ролята ѝ на банка за климата за 2023 г., публикуван на 25 юли 2024 г.,

– като взе предвид Европейския стълб на социалните права,

– като взе предвид основните резултати от анализа на групата на ЕИБ и консултациите със заинтересованите лица, представени на семинара на ЕИБ по въпросите на жилищното настаняване, проведен на 18 юли 2024 г.,

– като взе предвид съобщението за медиите на ЕИБ от 6 март 2025 г., озаглавено „Европейската комисия и групата на ЕИБ полагат основите на нова общоевропейска платформа за инвестиции в ценово достъпни и устойчиви жилища“,

– като взе предвид писмото от 4 март 2025 г. на председателя на ЕИБ Надя Калвиньо до лидерите на ЕС,

– като взе предвид плана за действие на групата на ЕИБ в областта на сигурността и отбранителната промишленост, представен на заседанието на Съвета по икономически и финансови въпроси в Люксембург на 12 април 2024 г.,

– като взе предвид актуализирания списък на ЕИБ на допустимостта, изключените дейности и изключените сектори от 14 юли 2022 г.,

---

[1] ОВ L, 2025/504, 14.3.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– като взе предвид доклада на ЕИБ за глобалното въздействие за 2023/2024 г., публикуван на 13 юни 2024 г.,

– като взе предвид тристранното споразумение между Европейската комисия, Европейската сметна палата и Европейската инвестиционна банка, подписано на 11 ноември 2021 г.,

– като взе предвид доклада на групата на ЕИБ относно процедурите на механизма за подаване на жалби, публикуван на 13 ноември 2018 г.,

– като взе предвид документа от 14 октомври 2024 г., озаглавен „Diversity, Equity and Inclusion at the EIB Group“ (Многообразие, справедливост и приобщаване в групата на ЕИБ),

– като взе предвид проучването на Службата на Европейския парламент за парламентарни изследвания, озаглавено „Increasing European added value in an age of global challenges — Mapping the cost of non-Europe (2022-2032)“ (Повишаване на европейската добавена стойност в епоха на глобални предизвикателства — Картографиране на цената на отказа от Европа (2022 — 2032 г.)), публикувано през февруари 2023 г.,

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 1 декември 2021 г., озаглавено „The Global Gateway“ (JOIN(2021)0030),

– като взе предвид проучването на Европейската комисия, публикувано на 11 януари 2024 г. и озаглавено „Access to equity financing for European defence SMEs“ (Достъп до капиталово финансиране за европейските МСП в областта на отбраната)[1] ,

– като взе предвид доклада на Енрико Лета от 17 април 2024 г., озаглавен „Много повече от пазар“,

– като взе предвид доклада на Кристиан Ноайе от 25 април 2024 г., озаглавен „Developing European capital markets to finance the future“ (Развитие на европейските капиталови пазари за финансиране на бъдещето),

– като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г., озаглавен „The future of European competitiveness“ (Бъдещето на европейската конкурентоспособност),

---

[1] Европейска комисия: Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“, *Access to equity financing for European defence SMEs*, Служба за публикации на Европейския съюз, 2024 г., https://data.europa.eu/doi/10.2889/698738.

– като взе предвид доклада на Саули Нийнистьо от 30 октомври 2024 г., озаглавен „Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness“ (Заедно в по-голяма безопасност — Укрепване на гражданската и военната готовност и подготвеност на Европа),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 29 януари 2025 г., озаглавено „Компас за конкурентоспособността на ЕС“ (COM(2025)0030),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 11 февруари 2025 г., озаглавено „Работна програма на Комисията за 2025 г.“ (COM(2025)0045),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 11 февруари 2025 г., озаглавено „Пътят към следващата многогодишна финансова рамка“ (COM(2025)0046),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 26 февруари 2025 г., озаглавено „Пактът за чиста промишленост: Съвместна пътна карта за конкурентоспособност и декарбонизация“ (COM(2025)0085),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 26 февруари 2025 г., озаглавено „План за действие за енергия на достъпни цени — Отключване на истинската стойност на нашия енергиен съюз за осигуряване на финансово достъпна, ефективно произвеждана и чиста енергия за всички европейци“ (COM(2025)0079),

– като взе предвид изявлението за медиите на председателя на Комисията Урсула фон дер Лайен от 4 март 2025 г. относно пакета за отбраната (плана „ReArm Europe),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 19 март 2025 г., озаглавено „Съюз на спестяванията и инвестициите — Стратегия за насърчаване на благосъстоянието на гражданите и икономическата конкурентоспособност в ЕС“ (COM(2025)0124),

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост[1],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на

[1] ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017[1],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета[2],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Фонда за справедлив преход[3],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1229 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юли 2021 г. относно механизма за отпускане на заеми в публичния сектор в рамките на Механизма за справедлив преход[4],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP)[5],

– като взе предвид предложението на Комисията от 26 февруари 2025 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) 2015/1017, (ЕС) 2021/523, (ЕС) 2021/695 и (ЕС) 2021/1153 по отношение на повишаването на ефикасността на гаранцията от ЕС съгласно Регламент (ЕС) 2021/523 и на опростяването на изискванията за докладване (COM(2025)0084),

– като взе предвид своята резолюция от 12 март 2025 г. относно Бялата книга за бъдещето на европейската отбрана[6],

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становището на комисията по бюджети,

---

1 ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
2 ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.
3 ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
4 ОВ L 274, 30.7.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj.
5 ОВ L, 2024/795, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.
6 Приети текстове, P10_TA(2025)0034.

– като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (A10-0112/2025),

А. като има предвид, че групата на ЕИБ включва ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ); като има предвид, че ЕИБ, изцяло притежавана от държавите членки, е най-голямата многостранна финансова институция в света, която извършва дейност на международните капиталови пазари и предлага конкурентни условия на клиентите при благоприятни условия, за да допринася за постигането на целите на ЕС и да подкрепя политиките и проектите на ЕС както в рамките на ЕС, така и извън него, в съответствие с член 309 от ДФЕС; като има предвид, че ЕИФ е собственост на ЕИБ (59,8%), на ЕС (29,7%) и на финансови институции (10,5%) от държавите членки, Обединеното кралство и Турция;

Б. като има предвид, че счетоводният баланс на групата на ЕИБ възлиза на близо 600 милиарда евро; като има предвид, че групата на ЕИБ заявява, че общите ѝ инвестиции са достигнали рекордно равнище от 88,8 милиарда евро през 2024 г., от които 50,7 милиарда евро са свързани с климата и околната среда, 16,2 милиарда евро за малките и средните предприятия (МСП) и дружествата със средна пазарна капитализация, 14,4 милиарда евро за цифровизация и технологични иновации и 1 милиард евро за повишаване на сигурността и отбраната на Европа; като има предвид, че коефициентът на задлъжнялост на ЕИБ се повиши до 290%, което предоставя на ЕИБ допълнителни възможности за инвестиции и подкрепа за постигането на целите на ЕС и за подпомагане на политиките на ЕС; като има предвид, че се очаква съвкупните инвестиции на групата на ЕИБ да нараснат до 95 милиарда евро през 2025 г.;

В. като има предвид, че ЕИБ поддържа стабилни финансови позиции и има рейтинг „ААА“, който е крайъгълен камък на нейната финансова надеждност и капацитет за отпускане на заеми, а това е от съществено значение за запазване на доверието на инвеститорите и за осигуряване на ниски разходи по заемите;

Г. като има предвид, че ЕИБ подкрепя политиките и проектите на ЕС и е основният партньор по изпълнението, който използва мандатите и гаранциите от бюджета на ЕС и по този начин привлича мащабни инвестиции от публичния и частния сектор; като има предвид, че ЕИБ заявява, че приблизително 90% от годишните ѝ инвестиции се разпределят за проекти в ЕС, а 10% се използват за инвестиции извън ЕС;

Д. като има предвид, че ЕИФ, като част от групата на ЕИБ, е структура, която е специализирана да подкрепя целите на политиката на ЕС, включително в областта на предприемачеството, създаването на работни места и

икономическото сближаване, и играе ключова роля в подпомагането на МСП чрез подобряване на достъпа им до финансовите пазари, от рисков капитал до микрофинансиране; подчертава факта, че групата на ЕИБ подкрепя дружества на всички етапи на развитие;

Е. като има предвид оценките, че до юни 2024 г. програмата InvestEU е мобилизирала допълнителни инвестиции в размер на около 280 милиарда евро, от които 201 милиарда евро произхождат от частния сектор; като има предвид, че пакетът на InvestEU е почти изчерпан;

Ж. като има предвид, че в последните доклади относно бъдещето на ЕС се отправя призив за повишаване на конкурентоспособността и производителността на ЕС, подчертава се жизненоважната роля на пазарната интеграция и се изтъква необходимостта от ускоряване на публичните и частните инвестиции за изграждане на по-силна, по-сигурна, по-автономна и по-справедлива Европа;

З. като има предвид, че в доклада на Драги относно европейската конкурентоспособност комбинираните нужди от допълнителни инвестиции в Европа се оценяват на 750 — 800 милиарда евро годишно до 2030 г.; като има предвид, че групата на ЕИБ играе решаваща роля за подпомагане на преодоляването на недостига както чрез собствения си капацитет за отпускане на заеми, така и чрез привличане на частен капитал за финансиране на тези нужди от инвестиции;

И. като има предвид, че според доклада на Драги дружествата от ЕС изразходват по-малко средства за научни изследвания и иновации, отколкото тези в САЩ, и че Европа все така не успява да извежда научните изследвания и иновациите до етап на пазарна реализация, особено в сектори като биотехнологиите, изкуствения интелект и енергията от възобновяеми източници, в условията на липса в ЕС на мащаб и при незавършени единен пазар, банков съюз и съюз на капиталовите пазари; като има предвид, че в доклада на Драги се подчертава разликата в производителността между ЕС и САЩ от 30% през 2023 г., а като основен фактор се посочва, че Европа пропуска цифровата революция, водена от интернет, и свързаното повишаване на производителността, като се отбелязва, че едва четири от 50-те най-големи технологични дружества в света са европейски;

Й. като има предвид, че според доклада на Лета 300 милиарда евро от европейските спестявания не се инвестират в Европа, а основно в САЩ, поради липсата на интегриран съюз на капиталовите пазари (СКП); като има предвид, че по оценка на председателя на Европейската централна банка дружествата в ЕС биха могли да наберат допълнително финансиране от капиталовите пазари в размер на около 470 милиарда евро

годишно, ако бъде завършен СКП[1]; като има предвид, че Генералната дирекция за парламентарни изследвания оценява потенциалните ползи от един по-пълно интегриран и по-ефективно регулиран финансов пазар на ЕС на 159 милиарда евро годишно в дългосрочен план, както и ползите от по-нататъшния напредък при интеграцията на банковия сектор на ЕС на 114 милиарда евро годишно;

К. като има предвид, че операциите на ЕИБ следва да допринасят за постигането на неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г., в съответствие с Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), и да подкрепят прилагането на Европейския стълб на социалните права; като има предвид, че ЕИБ се самоопределя като банката на ЕС за климата с оглед на инвестициите, необходими за осъществяването на справедлив преход към зелена икономика; като има предвид, че по оценки на Комисията ЕС трябва да увеличи своите годишни инвестиции в областта на енергетиката, промишлените иновации, увеличаването на мащаба и транспортните системи с около 480 милиарда евро в сравнение с предходното десетилетие[2];

Л. като има предвид, че в контекста на настоящата геополитическа обстановка, развитието на европейската отбранителна технологична и индустриална база заема все по-важна роля в рамките на вътрешния пазар; като има предвид, че в Бялата книга на Комисията за бъдещето на европейската отбрана се посочва, че са необходими допълнителни инвестиции в размер на 800 милиарда евро в сектора на отбраната за период от четири години; като има предвид, че ЕИБ обяви, че ще удвои финансирането си за сигурност и отбрана от 1 милиард евро през 2024 г. на 2 милиарда евро през 2025 г., като същевременно запази своя кредитен рейтинг „ААА“;

М. като има предвид, че цените на жилищата в ЕС нараснаха средно с 48% между 2015 и 2023 г., а жилищната криза засяга почти цяла Европа, като оказва все по-голямо въздействие върху средната класа, а не само върху най-уязвимите лица; като има предвид, че данните на ЕИБ показват необходимост от изграждане на 1,5 милиона нови жилища и от саниране на още пет милиона жилища годишно, което изисква 300 — 400 милиарда евро годишни инвестиции; като има предвид, че жилищният сектор е от общ интерес, но е изправен пред намалени публични инвестиции, поради което непрекъснатите

---

1 Встъпителни думи на председателя Фон дер Лайен по време на съвместната пресконференция с председателя Мишел след извънредното заседание на Европейския съвет от 18 април 2024 г.

2 Пакт за чиста промишленост: Съвместна пътна карта за конкурентоспособност и декарбонизация (COM(2025)0085).

инвестиции на ЕИБ са от решаващо значение за този сектор; като има предвид, че новият план за действие на ЕИБ предвижда инвестиции в размер на 10 милиарда евро през следващите две години;

H. като има предвид, че подразделението на ЕИБ Глобал, отговарящо за отпускането на заеми, което започна работа през 2022 г., е от основно значение за позицията на Европа в световен мащаб; като има предвид, че се очаква ЕИБ Глобал да улесни най-малко една трета от инвестициите в размер на 300 милиарда евро, които Global Gateway предвижда да осигури до края на 2027 г.;

O. като има предвид, че Парламентът нееднократно призовава за сключването на междуинституционално споразумение между Парламента и ЕИБ; като има предвид, че Парламентът подписа споразумения с различни органи на ЕС; като има предвид, че Парламентът и ЕИБ споделят дълга история на интензивно сътрудничество, включително сътрудничество и диалог с (не)законодателен характер;

Общи забележки

1. оценява високо готовността на ЕИБ да се адаптира към променящите се изисквания на политиката на ЕС, като същевременно спазва дългосрочните си цели; приветства стратегическата пътна карта на групата на ЕИБ за периода 2024 — 2027 г., която отразява политическите приоритети на ЕС; посочва, че осемте приоритетни области, включени в стратегическата пътна карта, са: ролята на ЕИБ като банка за климата, цифровизацията и внедряването на нови технологии, сигурността и отбранителната промишленост, съвременната политика на сближаване, селското стопанство и биоикономиката, европейската социална инфраструктура, инвестициите с голямо въздействие извън ЕС и съюза на капиталовите пазари;

2. подчертава силния призив ЕИБ да играе още по-голяма роля за преодоляване на недостига на инвестиции в Европа, който Марио Драги оценява на 800 милиарда евро, 450 милиарда евро от които са необходими само за енергийния преход; призовава Комисията и ЕИБ да използват изцяло потенциала на ЕИБ за предоставяне на финансова подкрепа за общите приоритети на ЕС и да изпълняват решаващата си роля за стимулиране на необходимите инвестиции за справедлив и приобщаващ устойчив растеж, като същевременно увеличават максимално ползите от иновациите в най-важните области на политиката на ЕС; призовава за увеличаване на приноса на групата на ЕИБ в следващата многогодишна финансова рамка (МФР), особено чрез финансовите инструменти и бюджетните гаранции, които се оказаха високоефективни за постигането на напредък по най-важните цели на политиката на ЕС; настоятелно призовава

държавите членки да предоставят достатъчно финансиране за тази цел чрез възлагане на мандати на ЕИБ и чрез евентуално увеличаване на капитала, като по този начин се даде възможност на ЕИБ да мобилизира инвестиции, които действително отговарят на общоевропейските нужди и засилват значението на ЕС като фактор от световно значение; припомня, че новата Комисия си постави за цел да бъде „Комисия на инвестициите“;

3. подчертава, че рейтингът „ААА“ на ЕИБ е съществен и особено важен актив, който трябва да бъде поддържан; настоятелно призовава всички имащи отношение участници да защитават и гарантират този рейтинг при адаптирането на политиката и мандата на ЕИБ за отпускане на заеми; подчертава, че рейтингът се основава, наред с други фактори, на нейната стабилна капиталова позиция, отлично качество и показатели на активите, на кредитоспособността на държавите членки като нейни крайни гаранти и на факта, че ЕИБ реагира на целите на политиките на ЕС; отбелязва, че със стабилен рейтинг „ААА“ и силна рамка за управление на риска групата на ЕИБ разполага с необходимата финансова сила, за да увеличава постоянно размера на годишните си инвестиции; подчертава факта, че рейтингът и финансовото състояние на ЕИБ също така ѝ дават възможност да осигурява благоприятни условия за финансиране на проекти от обществен интерес в сравнение с частните търговски банки, като гарантира сигурност и ефективност на разходите, както и да поема потенциалните колебания на възвръщаемостта, да запазва доверието на инвеститорите и да ограничава разходите по заеми; подчертава, че ЕИБ следва да продължи да се възползва от привилегированията си статут, за да поема по-големи рискове при финансирането на европейски обществени блага и стратегически инвестиции; приема за сведение решението на Съвета на гуверньорите на ЕИБ да увеличи лимита на коефициента на задлъжнялост на ЕИБ от 250 на 290%; подчертава, че ЕИБ следва да калибрира адекватно своята намеса, така че да не измества частните инвестиции;

4. отбелязва, че обемът на инвестициите на ЕИБ спрямо БВП сред европейските държави варира между 0,1[1] и 1,4% за 2024 г.; призовава групата на ЕИБ да гарантира по-добре балансирано географско разпределение на инвестициите с цел да се увеличи максимално въздействието ѝ във всички региони на ЕС, за да се насърчава сближаващ и приобщаващ растеж в целия ЕС, като се обръща специално внимание на недостатъчно представените и по-слабо развитите региони; призовава ЕИБ да следи внимателно инвестиционните планове, насочени към намаляване на разликата между по-развитите региони на ЕС и островните региони, вътрешните райони, най-отдалечените региони,

---

[1] Най-ниски са коефициентите за Ирландия, Латвия и Унгария.

икономически изостаналите райони и всички райони на ЕС, които са засегнати неблагоприятно от природни фактори;

5. подчертава необходимостта от опростяване, рационализиране, оптимизиране и консолидиране на настоящите и бъдещите процеси и мандати на ЕИБ с цел засилване на полезните взаимодействия, ефективността и ефикасността; предлага разработването и въвеждането на единен наръчник с еднообразен набор от финансови правила, който да изпълнява функциите на единна рамка за множество програми на ЕС и да опрости изпълнението за партньорите, което ще допринесе за укрепване на операциите на ЕИБ;

6. подчертава, че е важно да се намалят административната тежест и разходите за докладване, както и да се опростят процедурите за финансираните от ЕИБ проекти, по-специално за МСП и по-малките инициативи, ориентирани към иновациите; подчертава, че един по-рационализиран процес би могъл да повиши въздействието на ЕИБ и нейната способност да реагира; приветства във връзка с това създаването на механизми за обслужване на едно гише, които да предлагат координирана финансова подкрепа и технически насоки;

7. потвърждава ангажимента на ЕИБ за реформи за съкращаване на времето за пускане на пазара, като целта е 30% намаление до края на 2024 г. и 50% намаление за периода 2024 — 2026 г.; отбелязва, че прилагането на тези реформи се ускорява, за да се намали бюрокрацията, да се увеличат полезните взаимодействия в рамките на Групата, да се автоматизират и рационализират вътрешните процедури и да се повиши ефективността на разходите; призовава Комисията и ЕИБ да продължат да оценяват как да се ускори времето за пускане на пазара на ЕИБ, както и да опростяват мандатите за финансиране, без да се прави компромис със стандартите за одит или прозрачността; призовава ЕИБ да засили усилията си за цифровизация на своите операции;

Преодоляване на недостига на инвестиции и повишаване на конкурентоспособността

8. подчертава важната роля на групата на ЕИБ като паневропейски и международен инвестиционен орган за мобилизирането както на публично, така и на частно финансиране за приоритетите на ЕС и за подпомагането на държавите членки при финансирането на основни и стратегически инвестиции и на цели на политиката на ЕС;

9. при все това припомня, че операциите на ЕИБ по своята същност са ограничени и могат да играят само подкрепяща роля за преодоляване на значителния недостиг на инвестиции; отново заявява, че един по-интегриран икономически и паричен съюз и

една засилена икономическа архитектура и ефективна координация биха подпомагали операциите на ЕИБ; поради това призовава за бърз и съществен напредък по отношение на съюза на капиталовите пазари, по-специално чрез конкретни стъпки по наскоро стартирания съюз на спестяванията и инвестициите, завършването на изграждането на банковия съюз, а също така, когато е целесъобразно, създаването на инвестиционни инструменти и средства на равнището на ЕС, предназначени да свеждат до минимум разходите за данъкоплатците в ЕС и да увеличават максимално ефективността при предоставянето на европейски обществени блага;

10. отново заявява, че по-интегрираните капиталови пазари, по-задълбоченият единен пазар са също съществена основа за операциите на ЕИБ; приветства стратегическата пътна карта на ЕИБ, в която Съюзът на капиталовите пазари е на първо място в нейната програма; счита, че постигането на подобаваща степен на завършеност на съюза на спестяванията и инвестициите ще носи ползи както за потребителите, така и за МСП, като предоставя възможности за инвестиции с висока доходност в реалната икономика, и в крайна сметка ще укрепи пазара на рисков капитал, за който се счита, че е свързан с по-голям риск спрямо други форми на инвестиции, като улеснява достъпа до по-диверсифицирани източници на финансиране; подчертава, че съответните европейски участници от публичния сектор следва да допринасят за съюза на спестяванията и инвестициите, и приветства готовността на ЕИБ да стартира пилотни проекти и други конкретни инициативи в тази област;

11. призовава Комисията и групата на ЕИБ да увеличат усилията си за изпълнение на програмата за компаса за конкурентоспособност и за съюза на спестяванията и инвестициите чрез мобилизиране на частен капитал за продуктивни инвестиции, подкрепа за иновациите през целия жизнен цикъл на дружествата, финансиране с рисков капитал и по-високорисково капиталово финансиране за стартиращи и разрастващи се предприятия; подчертава, че по-високорисковите инструменти, като собствен капитал и рисков дълг, трябва да се използват с ясни рамки за риска и измерими показатели за резултатите от изпълнението; насърчава ЕИБ да разшири финансирането на предприятия, собственост на жени;

12. признава централната роля на МСП като гръбнак на европейската икономика за стимулиране на икономическия растеж, насърчаване на иновациите, създаване на работни места и насърчаване на териториалното сближаване; припомня в това отношение, че 24-те милиона МСП в ЕС представляват 99% от всички предприятия, осигуряват около две трети от всички работни места и генерират над 50% от общата добавена стойност, създавана от предприятията в ЕС; подчертава, че подкрепата за МСП е основна цел за групата на ЕИБ и че по-

добрият достъп до кредитиране, създаването на адаптирани финансови инструменти и целенасочените инвестиции в МСП могат да имат широко разпространено положително въздействие, като допринасят за икономическата устойчивост на Съюза, конкурентоспособността на местните производствени вериги и цифровия и устойчивия преход в регионалните икономики;

13. насърчава ЕИБ да запази и засили ролята си за улесняване на достъпа до финансиране за МСП и стартиращите предприятия, които често срещат пречки при търсенето на финансиране от традиционните финансови институции, като предоставя целево финансиране, за да осигурява достатъчно ресурси за растеж и просперитет; посочва, че МСП продължават да са изправени пред предизвикателства, дължащи се на високите лихвени проценти и разходите за суровини и енергия;

14. приветства ролята на ЕИФ за финансирането на стартиращи и разрастващи се предприятия в Европа, включително чрез дейностите му на европейския пазар на рисков капитал; подчертава, че инструментите на ЕИФ трябва да продължат да бъдат лесно достъпни за по-малките кандидати, и призовава ЕИФ да рационализира съответно своите процедури за кандидатстване; призовава за увеличаване на бюджета на ЕИФ, предназначен за екосистемата на рисковия капитал в ЕС, в съответствие с препоръката в доклада на Драги; призовава също така за въвеждане на гаранции за първа загуба и конвертируеми инструменти, предназначени за стартиращи и разрастващи се предприятия;

15. подчертава ролята на групата на ЕИБ като основен участник в развитието на европейската екосистема на рисков капитал и частни капиталови инвестиции, но отбелязва, че е необходима допълнителна работа в подкрепа на европейските иновации, за да се предоставят на стартиращите предприятия повече възможности за разрастване и достъп до финансиране през целия им жизнен цикъл; отбелязва, че въпреки че значителна част от частните инвестиции вече се осъществява чрез фондове за рисков капитал, те продължават да бъдат недостатъчни и са разпределени неравномерно в отделните държави членки; подчертава, че един съюз на капиталовите пазари ще помогне за преодоляване на този дисбаланс и ще подобри достъпа до финансиране в държавите членки;

16. подчертава, че инструментите за намаляване на риска и бюджетните гаранции, предоставяни от ЕС, са доказано мощни средства; счита, че намаляването на риска трябва да продължи да се прилага ефективно, особено за инвестиции в иновативни и стратегически сектори; изразява загриженост поради факта, че според междинната оценка на програмата InvestEU финансовите пакети за редица финансови продукти може да бъдат изчерпани до края на 2025 г., ако не се предвиди увеличение на бюджета;

приветства във връзка с това предложението на Комисията от 26 февруари 2025 г. за предоставяне на допълнително финансиране на InvestEU; призовава за балансирано географско разпределение на финансирането в рамките на InvestEU, особено по отношение на по-малките държави членки;

17. припомня, че бюджетните гаранции на ЕС са подкрепени със средства на данъкоплатците и че неизпълнението на задълженията по проекти, подпомагани от ЕИБ, би могло да окаже пряко въздействие върху бюджета на ЕС;

18. приветства продължаващото разширяване на мрежата на ЕИБ от европейски насърчителни банки и други международни финансови институции, за да се подпомогне по-нататъшното привличане на публични и частни инвестиции и да се гарантира широко географско и секторно покритие; припомня, че 75% от InvestEU се изпълняват от ЕИБ; призовава компонентът на финансовия инструмент на Фонда за конкурентоспособност да използва експертния опит на националните насърчителни банки и институции (ННБИ), и по-специално техните познания за местните и регионалните участници; призовава в този контекст за допълнително проучване на съчетаването на инструменти между ЕИБ и ННБИ, като се гарантира, че тези инструменти не излагат на риск средствата, които вече са предназначени за ННБИ;

19. изисква от ЕИБ да увеличи своите преференциални заеми за местни и национални финансови посредници, включително за консорциуми за гарантиране на кредити, институции за микрофинансиране, етични банки и структури за колективни гаранции, работещи за улесняване на достъпа до кредитиране за МСП, със специален акцент върху селските райони, вътрешните и островните райони, най-отдалечените региони и районите, които са в процес на икономически и екологичен преход;

Консолидиране на ролята на ЕИБ като банка на ЕС за климата

20. признава ролята на ЕИБ като банка за климата и привеждането ѝ в съответствие с рамката на ЕС за устойчиво финансиране, включително интегрирането, когато е приложимо, на критерии от таксономията[1], като подкрепя прехода чрез предоставяне на финансиране в областта на устойчивите и чисти технологии и подкрепя усилията на Съюза за декарбонизация на икономиката

---

[1] Европейска инвестиционна банка, *European Investment Bank Climate Action and Environmental Sustainability – List of eligible sectors and eligibility criteria* (Европейска инвестиционна банка — Действия в областта на климата и устойчивост на околната среда — Списък на допустимите сектори и критерии за допустимост), 2024 г.

на ЕС; припомня, че всички финансови потоци на ЕИБ трябва да бъдат в пълно съответствие с целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г. и целите в областта на климата за 2030 г.; отбелязва, че от всички корпоративни клиенти, които получават финансиране от ЕИБ, се изисква по договор да публикуват надеждна стратегия за привеждане в съответствие с Парижкото споразумение („планове за декарбонизация“)[1];

21. приветства инвестициите на ЕИБ за климата и околната среда, които възлизат на общо 50,7 милиарда евро през 2024 г., което надхвърля целта за насочване на най-малко 50% от общото финансиране към действия в областта на климата и устойчивостта на околната среда; призовава ЕИБ да поддържа високото си равнище на амбиция, като същевременно подчертава, че този ангажимент повишава конкурентоспособността, енергийната сигурност и промишлената устойчивост на Съюза;

22. припомня, че екологичният преход трябва да бъде приобщаващ, справедлив и конкурентен и че екологосъобразните инвестиции трябва да бъдат жизнеспособни; очаква следователно ЕИБ да използва своите заеми, финансови инструменти, техническа помощ и консултантски услуги в подкрепа на гражданите и предприятията, които са изправени пред социално-икономически предизвикателства, произтичащи от усилията им за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.; подчертава необходимостта от подкрепа за преструктурирането на промишлеността, преквалификацията на работната сила и създаването на нови възможности за заетост в засегнатите региони; приканва ЕИБ да подкрепя проекти, осигуряващи достъп на приемливи цени до енергия от възобновяеми източници, жилищно настаняване и обществени услуги, водени от общностите инициативи и малки проекти със специален акцент върху борбата с енергийната бедност като приоритет;

23. приветства инвестициите на ЕИБ в енергия от възобновяеми източници, енергийна ефективност, междусистемни връзки и електроенергийни мрежи и съхранение, включително подкрепата ѝ за плана REPowerEU; подчертава, че е важно вниманието да се съсредоточи върху проекти с голямо икономическо въздействие и измерими ползи за климата; призовава ЕИБ да играе роля в мобилизирането на частен капитал за инвестиции в електроенергийната мрежа в подкрепа на по-ниските цени на енергията; признава по-специално

---

1 Група на Европейската инвестиционна банка, *Paris Alignment Framework – Low carbon* (Рамка за привеждане в съответствие с Парижкото споразумение — Ниска въглеродна интензивност), *версия 1.1*, 2023 г.; Група на Европейската инвестиционна банка, *EIB Group Climate Bank Roadmap 2021-2025* (Пътна карта на групата на ЕИБ в ролята ѝ на банка за климата за периода 2021 — 2025 г.), ноември 2020 г.

увеличените инвестиции в нововъзникващи технологии за електрификация и декарбонизация на промишлеността, като отчита тяхната роля в подкрепа на прехода към неутралност по отношение на климата чрез намаляване на емисиите в промишлени сектори, които трудно могат да намалят своите емисии, като същевременно изразява загриженост относно потенциалното им въздействие върху водоснабдяването в някои региони;

24. подчертава, че е важно да се предприемат действия във връзка с високите цени на енергията в ЕС, за да се повиши конкурентоспособността на европейските дружества; посочва, че стабилните енергийни доставки на конкурентни цени са един от стълбовете на успешната промишлена политика; призовава групата на ЕИБ да подкрепя по-специално МСП, изправени пред натиска на разходите за енергия, включително чрез целево финансиране и предоставяне на консултантски услуги с цел повишаване на енергийната ефективност и устойчивост; призовава ЕИБ да продължи да подкрепя енергоемките отрасли, за да гарантира, че този силно стратегически сектор е в състояние успешно да управлява енергийния преход;

25. отбелязва ролята на Одитния комитет на ЕИБ в областта на вътрешния надзор; посочва, че не се извършва външен пруденциален надзор в съответствие с международно приетите стандарти за надзор, освен в областта на управлението на ликвидността; насърчава Съвета на гуверньорите на ЕИБ, предвид размера, сложността и особеностите на бизнес модела на Банката, да установи подходящи механизми за спазване на най-високите стандарти за външен пруденциален надзор, като същевременно взема предвид необходимите корекции, произтичащи от уникалния бизнес модел на ЕИБ;

26. отбелязва, че в свят, пълен с несигурност, инвестициите следва да бъдат съсредоточени върху подготвеността на ЕС да се справя със сътресения; подчертава необходимостта от увеличаване на инвестициите в адаптирането към изменението на климата и устойчивостта спрямо изменението на климата; насърчава по-нататъшната научноизследователска и развойна дейност, включително във връзка с иновативни технологии, за подготвеност в областта на климата; призовава за подобряване на достъпа до финансиране за МСП в областта на новаторските екологосъобразни технологии; припомня, че чистите технологии укрепват суверенитета на ЕС и са от съществено значение за конкурентоспособността, но се сблъскват с още по-сериозни предизвикателства при осигуряването на финансиране в сравнение със съществуващите технологии поради „зелената“ премия; подчертава призива в доклада на Драги за повече схеми за публични гаранции и насрещни гаранции за покриване на инвестиционните рискове на проектите за производство на чисти технологии;

27. припомня, че ЕИБ беше първият емитент на „зелени“ облигации в света и сега е най-големият емитент на „зелени“ облигации в различни валути; приветства факта, че на 2 април 2025 г. ЕИБ осъществи първата си облигационна емисия за повишаване информираността относно климата, съобразена с Регламента на ЕС относно стандарта за зелени облигации[1]; подчертава особено важната роля на ЕИБ в развитието на пазара на зелени облигации, предоставяйки решения за финансиране на устойчиви дружества; призовава Комисията и групата на ЕИБ да запазят водещата позиция на ЕС в областта на зелените и цифровите облигации;

28. припомня ангажимента на ЕИБ във връзка с Конвенцията за биологичното разнообразие и Глобалната рамка за биологичното разнообразие след 2020 г. и подкрепя инвестициите на ЕИБ в опазването на биологичното разнообразие и природните ресурси; приветства споразумението между ЕИБ и Европейската агенция за околна среда за задълбочаване на тяхното сътрудничество в областта на биологичното разнообразие и действията във връзка с климата; подчертава, че за да се постигнат дългосрочни ползи от възстановяването, съхраняването и опазването на биологичното разнообразие и природата, на потенциалните бенефициенти следва да се предоставят привлекателни схеми за финансиране, за да участват те доброволно в подобни практики;

Финансиране на мира, сигурността и отбраната

29. приветства проактивния подход на ЕИБ в областта на сигурността и отбраната; подчертава факта, че инвестициите в този сектор се удвоиха през 2024 г. и достигнаха 1 милиард евро, като в плана на ЕИБ за 2025 г. се предвижда те отново да бъдат удвоени, достигайки рекордните 2 милиарда евро; подчертава, че по-големите инвестиции на ЕИБ в сектора на отбраната могат да насърчат търговските банки да инвестират в този сектор; отбелязва обаче, че тези суми представляват по-малко от 1,1% от инвестициите на ЕИБ за 2024 г. (88,8 милиарда евро) и 2,2% от нейните финансови цели за 2025 г. (95 милиарда евро), и подчертава, че те могат да играят само допълваща роля при обезпечаването на очакваните нужди от ново финансиране в размер между 33,6 милиарда и 48 милиарда евро за дружествата в областта на отбраната, за да се отговори на очакваното увеличение на заявките по плана ReArm Europe/Readiness 2030; подчертава, че финансирането на европейско равнище е от съществено значение за задоволяване на значителните нужди от

---

[1] Регламент (ЕС) 2023/2631 на Европейския парламент и на Съвета от 22 ноември 2023 г. относно европейските зелени облигации и незадължителното разкриване на информация за облигации, предлагани на пазара като екологично устойчиви, и за облигации, свързани с устойчивостта (ОВ L, 2023/2631, 30.11.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

финансиране на държавите членки; подчертава, че всяко структурно финансиране на отбраната в Европа в бъдеще трябва да бъде планирано при ясни условия и строг надзор въз основа на поуките, извлечени от съществуващите инструменти;

30. подкрепя постоянната и засилена роля на ЕИБ за укрепване на сигурността на Европа чрез целенасочени инвестиции както в отбраната, така и в гражданската инфраструктура, и подчертава необходимостта да се съсредоточат стратегически инвестиции в проекти, които носят европейска добавена стойност, и в технологии с двойна употреба, които допринасят както за гражданските, така и за отбранителните цели, в съответствие с главните цели на ЕС за насърчаване на иновациите и повишаване на сигурността и устойчивостта на Съюза; подчертава, че ефективните иновации в областта на отбраната зависят от тясното сътрудничество между академичните среди, научноизследователските институции и частния сектор, и насърчава ЕИБ да действа като катализатор за структурирането на дългосрочни публично-частни партньорства чрез целеви финансови инструменти;

31. приветства плана на ЕИБ да преразгледа своята оперативна рамка, като установи специална хоризонтална цел на публичната политика за укрепване на мира и сигурността в Европа, подкрепена от амбициозен финансов пакет и капитал[1]; подкрепя следователно решението на Съвета на директорите на ЕИБ от 21 март 2025 г. Стратегическата инициатива на групата на ЕИБ за европейска сигурност от 2022 г. (SESI) да бъде включена в постоянна, междусекторна цел на публичната политика, допълваща съществуващите цели на публичната политика; подчертава обаче, че всички дейности в областта на отбраната трябва да бъдат предмет на подходящи финансови параметри, редовна оценка на риска и прозрачен надзор и да бъдат придружени от строги процедури за управление на риска;

32. приветства съвместната инициатива на Комисията и групата на ЕИБ да създадат чрез нейното дъщерно образувание — ЕИФ, фонд от фондове, наречен „Капиталов механизъм в областта на отбраната“, с бюджет от 175 милиона евро за периода 2024 — 2027 г., в подкрепа на частните инвестиции в европейски МСП, които разработват иновативни технологии в областта на отбраната с двойна употреба, и за допринасяне за удовлетворяване на нуждите от капиталово финансиране на дружествата от отбранителната технологична и индустриална база на ЕС, които се оценяват на сума в размер между 6,8 милиарда и 20 милиарда евро до 2030 г., така че да се

---

1 Писмо от 4 март 2025 г. на председателя на ЕИБ Надя Калвиньо до лидерите на ЕС.

отговори на очакваното увеличение на заявките по плана ReArm Europe/Readiness 2030;

33. потвърждава решението на Съвета на директорите на ЕИБ от 21 март 2025 г. за разширяване на критериите за допустимост на групата на ЕИБ за инвестиции в областта на сигурността и отбраната, като се ограничат изключваните дейности, в съответствие с предложенията, одобрени от лидерите на ЕС по време на Европейския съвет на 6 март 2025 г., както и одобряването през май 2024 г. на плана за действие на групата на ЕИБ в областта на сигурността и отбраната, чиято цел е да се увеличи подкрепата за сектора на сигурността и отбраната на ЕС; отбелязва със задоволство, че съгласно този план групата на ЕИБ предоставя финансиране на МСП и иновативни стартиращи предприятия от сектора на сигурността и отбраната съгласно принципа на „двойната употреба“, запазвайки изискването за „достоверно използване за граждански цели“, като същевременно се премахва тестът на приходите;

34. отбелязва решението на Съвета на директорите на ЕИБ от 21 март 2025 г., съгласно което за инвестициите в областта на сигурността и отбраната няма да има фиксиран таван, а размерът на финансирането ще се определя ежегодно в оперативния план на групата на ЕИБ; изисква ЕИБ да изясни потенциалните последици от това решение за други области на политиката и за цялостната дейност на ЕИБ;

35. предлага ЕИБ непрекъснато да обмисля и оценява своята роля, както и обхвата на допустимите инвестиции, в принос за мира и сигурността на Европа, както е посочено в Бялата книга на Комисията за бъдещето на европейската отбрана, особено с оглед на спешната необходимост от разрастване на сектора на отбраната в Европа и обезпечаване на дългосрочна сигурност и стратегическа автономност; предупреждава, че всяка корекция на критериите за допустимост или финансирането на групата на ЕИБ с цел привеждане в съответствие с нови приоритети трябва да запазва финансовото състояние на групата и да гарантира ефективно финансиране на други стратегически приоритети на ЕС;

36. призовава държавите членки да изменят списъка на ЕИБ за изключване, така че да се допуска финансиране на оръжия и боеприпаси отвъд обикновените технологии с двойна употреба, като по този начин се допринесе за развитието на европейската отбранителна промишленост;

Справяне с предизвикателствата в областта на социалната инфраструктура, политиката на сближаване и жилищното настаняване

37. приветства основните стратегически приоритети на ЕИБ за укрепване на европейската социална инфраструктура и за една модерна политика на сближаване за приобщаващ и устойчив растеж в цяла Европа; оценява факта, че в своите насоки за политиката на сближаване за периода 2021 — 2027 г. ЕИБ се ангажира да отдели най-малко 40% от общото си финансиране в ЕС между 2022 и 2024 г. за проекти в регионите, обхванати от политиката на сближаване, и че през 2024 г. това финансиране съставлява 48% от общото кредитиране от ЕС; призовава ЕИБ да продължи да подкрепя развитието на инфраструктурата, включително инвестиции в железопътния транспорт, здравеопазването и социалната инфраструктура, които са от решаващо значение за социалното и икономическото сближаване, устойчивостта и приобщаващия растеж; подчертава, че в условията на геополитическа и икономическа несигурност ЕИБ може да предостави дългосрочни решения за справяне с кризата с разходите за живот;

38. подчертава решаващата роля на развитието на уменията за стимулиране на дългосрочен устойчив растеж, заетост и конкурентоспособност в ЕС; подчертава, че инициативите за финансиране, насочени към насърчаване на човешкия капитал, не само стимулират иновациите и производителността и допринасят за посрещането на нуждите на пазара на труда, но и усилват социалното сближаване и икономическата устойчивост; призовава ЕИБ да увеличи инвестициите в образование, обучение, повишаване на квалификацията, преквалификация и здравеопазване, в тясна координация и сътрудничество с инициативите на държавите членки в тези области, като допълва и подсилва тяхното въздействие;

39. приветства ангажимента на ЕИБ за преодоляване на предизвикателството, свързано с двойната пазарна неефективност в жилищния сектор, включително недостатъчното осигуряване на финансово достъпни и енергийноефективни жилища, както и неефективността на пазара, що се отнася до повишаването на енергийната ефективност на съществуващия жилищен фонд; отбелязва разликите в двете политики и мащаба на гореспоменатата пазарна неефективност между държавите членки;

40. приветства плана за действие на ЕИБ за финансово достъпни и устойчиви жилища с планирани инвестиции в размер на 10 милиарда евро през следващите две години; обръща внимание на резултатите от анализа на групата на ЕИБ и срещата на заинтересованите лица, в които се подчертава очакваният годишен недостиг на публични и частни инвестиции в размер на 300 — 400 милиарда евро, необходими за изграждането на 1,5 милиона нови жилищни единици и за обновяването на 5 милиона допълнителни единици годишно; насърчава ЕИБ да мобилизира още по-голямо финансиране за проекти за

финансово достъпни жилища във всички държави членки; приканва ЕИБ да се съсредоточи върху устойчивото градско развитие, като гарантира, че се посрещат нуждите на ЕС, свързани с жилища и инфраструктура, за по-силна, по-устойчива, по-сплотена и благоденстваща Европа, включително инвестиции във възстановяване на съществуваща инфраструктура с акцент върху подкрепата за проекти за обновяване на градската среда и проекти за преустройство на стари или изоставени сгради в модерни социални жилища;

41. призовава ЕИБ да вземе предвид различния размер на тежестта на разходите за жилище за различните групи доходи и различните семейни структури, по-специално поради факта, че някои групи с ниски доходи са изложени на риск от маргинализация; насърчава ЕИБ да си сътрудничи с други европейски публични инвестиционни банки, местни публични финансови институции, местни правителства и кооперативни дружества и дружества за социално настаняване за финансиране на решения за жилищно настаняване за уязвими групи и групи с ниски доходи; приветства намерението на ЕИБ да постави по-силен акцент върху научните изследвания и иновациите в областта на жилищното настаняване;

42. призовава ЕИБ да увеличи финансовата подкрепа чрез въвеждането на стандартизирани готови финансови продукти в областта на енергийното и сградното обновяване; подчертава факта, че моделът на ЕИБ на препродаване на отпуснатите кредити, който насочва спестяванията на институционалните инвеститори, е иновативен модел, който може да допринесе за интеграцията на капиталовите пазари в ЕС;

43. приветства намерението на ЕИБ да разшири финансовата и консултантската подкрепа за финансово достъпни жилища, особено за по-младите поколения; насърчава тясно взаимодействие и обмен с Комисията, общините и местните органи, доставчиците на кооперативни жилища, сдруженията за жилищно настаняване и строителния сектор, като се обменят най-добри практики и се насърчава паневропейското сътрудничество; приканва ЕИБ да подкрепя проекти, които осигуряват достъп на приемливи цени до енергия от възобновяеми източници, жилищно настаняване и обществени услуги, ръководени от общностите инициативи и малки проекти със специален акцент върху борбата с енергийната бедност;

44. приветства включването на селското стопанство и биоикономиката сред ключовите приоритети на групата на ЕИБ; подчертава, че селското стопанство е основен двигател на растежа и развитието в селските райони и че увеличаването на подкрепата и насърчаването на иновациите в този жизненоважен сектор играят важна роля за обезпечаването на продоволствена сигурност; подчертава финансовите предизвикателства, пред

които са изправени земеделските стопани, особено младите земеделските стопани, и отбелязва, че земеделските стопани и предприятията в този сектор имат по-нисък процент на успеваемост, когато кандидатстват за финансиране; призовава групата на ЕИБ да увеличи участието си в селскостопанския сектор чрез подобряване на достъпа до финансиране;

45. призовава ЕИБ да увеличи усилията си в полза на младежката заетост, по-специално като подкрепя проекти и програми, които насърчават младежкото предприемачество, достъпа до заетост, професионалното обучение и иновациите, за да се допринесе за по-справедливо и по-приобщаващо териториално развитие и да се спомогне за възпиране на изтичането на мозъци, особено в островните региони и икономически необлагодетелстваните райони на ЕС;

Насърчаване на цифровата трансформация и новите технологии

46. призовава ЕИБ да увеличи финансирането за отворената стратегическа автономност на ЕС в областта на цифровите технологии и да насърчава научните изследвания, да подкрепя развитието на европейската цифрова инфраструктура, да стимулира новите и революционни технологии, като изкуствения интелект и квантовите изчисления, и да създава условия за растежа на стартиращите предприятия в областта на цифровите технологии; подчертава, че е важно да се преодолее цифровото разделение както в рамките на ЕС, така и в световен мащаб, за да се осигури приобщаващ достъп до цифрова инфраструктура и услуги; подчертава значението на съгласуването на инвестициите на ЕИБ в областта на цифровите технологии със стратегическите приоритети на ЕС, като целите на програмата за цифровото десетилетие, включително свързаността, цифровите умения и цифровата трансформация на предприятията;

47. подкрепя разширяването от страна на ЕИФ на инициативата „Европейски технологични шампиони“ (ETCI) с цел привличане на частен капитал за разрастване на иновативните стартиращи предприятия в успешни световни лидери, като се гарантира, че дружествата и технологиите, създадени в Европа, остават в ЕС на късния етап на растеж; подчертава необходимостта от ускоряване на внедряването на настоящата инициатива „Европейски технологични шампиони“, с цел да се съобрази с темпото на иновациите и стартиращите предприятия; призовава освен това да се използва успешният опит от инициативата „Европейски технологични шампиони“ за развитието на сходни инициативи, които да продължат да подкрепят цифровия преход и други стратегически сектори, и насърчава ЕИФ да проучи възможността за създаване на второ поколение на тази

инициатива, както и възможността за инвестиране във фонд на фондове;

48. подчертава, че институционалните инвеститори в Европа биха могли да играят по-голяма роля в подпомагането на рисковия капитал, особено за разрастващите се предприятия; призовава поради това групата на ЕИБ да създаде Европейски технологичен форум, който да обедини екосистемата на рисковия капитал и да привлича институционалните инвеститори по модела на инициативата „Tibi“[1]; призовава ЕИБ да предлага на подобни инвеститори възможности за натрупване на опит и за избор на схеми за съвместно инвестиране между ЕИФ и институционални инвеститори въз основа на прозрачни и предварително договорени условия;

49. подчертава факта, че целта на Пакта за чиста промишленост е да се разработи програма TechEU съвместно с ЕИБ; подчертава, че е важно да се гарантира, че този фонд има специална цел за разпределяне на средства за стартиращи и разрастващи се предприятия;

50. призовава ЕИБ да подкрепи увеличаването на капацитета в областта на киберсигурността в ЕС, за да направи Европа по-устойчива, като същевременно укрепи съществуващите механизми за сътрудничество между държавите членки и за да защити критичните субекти и основните услуги;

51. подчертава факта, че сигурността на доставките на суровини от критично значение е решаващ фактор за екологичния и цифровия преход, за сектора на отбраната и за промишлената база на ЕС като цяло; припомня ролята на ЕИБ в Алианса на ЕС за суровините и целта на Съюза да стане по-автономен по отношение на доставките на суровини от критично значение; подчертава, че е важно да се прилага подход на кръгова икономика по отношение на суровините от критично значение, за да се намали зависимостта на ЕС от трети държави и да се увеличи стратегическата му автономност; поради това призовава ЕИБ да инвестира повече в сектора на суровините от критично значение, за да се повиши устойчивостта по отношение на суровините, със специален акцент върху рециклираните суровини;

52. призовава ЕИБ да подкрепи технологичната трансформация на европейските дружества, както и развитието на цифрови умения

---

[1] Tibi, P., „Financing the Fourth Industrial Revolution – Solving the financing grid-lock for technology companies“ (Финансиране на четвъртата индустриална революция — Намиране на изход от финансовата безизходица за технологичните дружества), Министерството на икономиката и финансите на Франция, юли 2019 г.

сред служителите и предприемачите;

Съседство на ЕИБ и Global Gateway

53. приветства жизненоважната подкрепа на ЕИБ за Украйна в контекста на пълномащабната, неоправдана и незаконна агресивна война на Русия; призовава за увеличаване на бюджетните гаранции на ЕС, за да може ЕИБ да продължи да осъществява и укрепва операциите в публичния и частния сектор в Украйна, като подкрепя непосредствените икономически предизвикателства, пред които е изправена Украйна, но и предвижда възстановяването на държавата в средносрочен до дългосрочен план;

54. подчертава, че за да се намали зависимостта от трети държави, от съществено значение е изграждането на устойчива и контролирана от Европа инфраструктура, наред с другото, в областта на спътниковите комуникации, енергетиката и логистиката;

55. подчертава важната роля, която играе ЕИБ в подкрепа на държавите членки и трети държави, и особено държавите — кандидатки за членство, за получаването на достъп до пазарите на рисков капитал, като по този начин се разширяват възможностите за инвестиции;

56. подчертава, че като част от набора от инструменти на ЕС за външна дейност, Global Gateway е от решаващо значение и има за цел да насърчава основаната на правила многостранна система, устойчивото развитие, демокрацията, правата на човека, равенството между половете и върховенството на закона; приветства ролята на ЕИБ като водещата банка на ЕС за развитие; припомня значението на предвидимите гаранции от бюджета на ЕС, за да може ЕИБ да продължи да извършва операции извън ЕС;

57. призовава за подобряване на прозрачността и практиките за оповестяване в съответствие с тези на другите многонационални банки за развитие, наред със създаването на независим механизъм за подаване на жалби, който може ефективно да разглежда и предприема действия по жалбите; подчертава необходимостта от ефективни механизми, за да се осигури участието на общностите, засегнати от финансирани от ЕИБ проекти, и отчетността пред тях, така че да се гарантира, че проектите по линия на Global Gateway отговарят на местните потребности, отчитат аспектите на пола и постигат съдържателни резултати в областта на развитието; подчертава значението на участието на обществеността, по-специално в процесите на планиране, оценка и мониторинг на ЕИБ за суровините от критично значение, включително свободното, предварително и информирано съгласие на общностите на

коренното население, както е предвидено в Декларацията на ООН за правата на коренното население;

58. отново призовава ЕИБ Глобал да съсредоточи операциите за смесено финансиране в области, в които те могат да добавят стойност към местната икономика, като същевременно избягва изместването на частния капитал, и да гарантира, че смесеното финансиране не се използва за основни обществени услуги, в частност здравеопазване, образование и социална закрила; припомня, че целите на политиката на ЕС за развитие, и по-специално целта за подобряване на финансово приемливия достъп до здравеопазване, следва да направляват инвестициите на ЕИБ в тази област, за да се гарантират по-добри здравни резултати за всички, и особено за жените;

59. очаква дейностите на ЕИБ в световен мащаб също да отговарят бързо на променящата се действителност и неотложните нужди; подчертава недостига на финансиране за помощ за развитие вследствие на замразяването на помощта на САЩ и намаляването на финансирането за държавите от Южното полукълбо; призовава за конкретни инициативи за предотвратяване на хуманитарни и здравни кризи, за подкрепа на панафриканската търговия, инфраструктура и регионална интеграция и за укрепване на връзките с Европа; приветства намерението на ЕИБ Глобал да разшири операциите с по-висок риск, което е възможно благодарение на мандата на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа);

60. изразява загриженост относно получите сведения, че при някои финансирани от ЕС проекти в трети държави, включително по линия на Global Gateway, строителството се осъществява от китайски дружества, като понякога китайски дружества печелят повече финансирани от ЕИБ поръчки, отколкото дружествата от ЕС; настоятелно призовава Комисията да осигури еднакви условия на конкуренция, като работи с ЕИБ за повишаване на участието на европейски дружества; препоръчва прилагането на практики за възлагане на обществени поръчки, които дават приоритет на най-доброто съотношение между цена и качество пред най-ниската цена, за да се насърчава лоялната конкуренция и да се постигне съгласуваност с ценностите на ЕС;

61. приветства усилията на ЕИБ, заедно с девет други многостранни банки за развитие, за укрепване на сътрудничеството им за постигане на напредък по отношение на ЦУР; призовава ЕИБ да продължи да си сътрудничи с други двустранни и многостранни институции за разработването и прилагането на общи методики за анализ на въздействието върху развитието с оглед на осигуряване на дългосрочно положително въздействие и добавена стойност;

62. приветства съобщението на ЕИБ за увеличаване на подкрепата за сектори като водоснабдяване, малки дружества, възобновяема енергия и енергийна ефективност, а също и за по-нататъшното укрепване на партньорствата в рамките на Европа и по света, включително с частни участници, за да се постигнат максимални резултати на местно равнище;

Управление: отчетност и прозрачност

63. подчертава, че нарастващата роля на ЕИБ следва да бъде придружена от по-голяма демократична отчетност и прозрачност, като това включва по-навременно публикуване на свързаните с проектите документи; отново призовава за междуинституционално споразумение между Парламента и ЕИБ за формализиране и задълбочаване на съществуващото им сътрудничество, включително чрез редовен структуриран диалог, подобрен достъп на Парламента до документи и данни на ЕИБ и възможността Парламентът да отправя до ЕИБ въпроси с искане за писмен отговор, както вече е предвидено за Европейската централна банка; изисква при тези обстоятелства от ЕИБ да предостави на Парламента ясен, опростен преглед на вноските от бюджета на ЕС в нейните балансови и задбалансови позиции, както и отчет за приходите и разходите;

64. подчертава, че е важно ЕИБ да осигури пълна прозрачност и проследимост на финансираните проекти, в т.ч. по-подробна информация, за да се осигури възможност за подходящ надзор от страна на всички заинтересовани лица, включително организациите на гражданското общество, а не само от отговорните министерства; припомня, че всички получатели на финансиране от ЕС имат общо задължение да признаят неговия произход и да осигурят видимостта на всяко получено от ЕС финансиране; призовава групата на ЕИБ да гарантира, че крайните получатели спазват условията за видимост на финансовата подкрепа от ЕС;

65. приканва ЕИБ да насърчи участието на европейски дружества в процедурите за възлагане на обществени поръчки, откривани във връзка с финансирани от ЕИБ проекти; насърчава ЕИБ да съветва кредитополучателите да дават приоритет на допустимостта на европейски дружества, за да се увеличи европейската конкурентоспособност;

66. подчертава, че е важно групата на ЕИБ да поддържа най-високите стандарти за предотвратяване на всички форми на измами, отклонение от данъчно облагане, избягване на данъци, пране на пари и финансиране на тероризма; отбелязва, че опазването на интегритета на финансирането от групата на ЕИБ е от съществено значение за гарантиране на общественото доверие и ефективното използване на ресурсите; отбелязва приключените от Европейския омбудсман проверки и текущите

разследвания на Европейската прокуратура и Европейската служба за борба с измамите и очаква пълна яснота и подобаващи последващи действия, включително евентуални необходими последствия;

67. отново призовава ЕИБ да разгледа възможностите за привеждане на разделението на труда в рамките на Управителния комитет в съответствие с препоръките от институциите на ЕС, за да се помогне за намаляване на възможни конфликти на интереси;

68. приветства рамката от 2024 г. за признаване на синдикалните организации в Европейската инвестиционна банка;

69. приветства принципите на ЕИБ на многообразие, справедливост и приобщаване, включително целта най-малко 40% от ръководните длъжности да бъдат заети от жени до края на 2026 г.; призовава за постигането на балансирано географско представителство на националностите от ЕС сред служителите;

70. подчертава необходимостта от укрепване на политиките на ЕИБ в областта на правата на човека, включително създаването на ясна и ефективна рамка и стратегия за надлежна проверка на спазването на правата на човека; подчертава, че оценките на въздействието върху околната и социалната среда следва да се извършват от независими експерти и че следва да се въведат независими механизми за проверка, за да се извършва надзор над самонаблюдението и самоотчитането, извършвани от клиентите на ЕИБ;

°

° °

71. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, Комисията и Европейската инвестиционна банка.